

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622201419
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7622201419.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci mal. dieťaťa: P. H., A.. XX.XX.XXXX, S. W. L. XXXX/X, X. A. Q., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny X. A. Q., dieťa rodičov: matka P. O. C., A.. XX.XX.XXXX, S. W. L. XXXX/X, X. A. Q., a otec P. H., A.. XX.XX.XXXX, S. W. X. XXXX/X, X. A. Q., v konaní o návrhu matky na zmenu striedavej starostlivosti a o návrhu otca na určenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 4P/77/2022-54 zo dňa 02.02.2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výroku II.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zmeny striedavej starostlivosti u maloletej P.. S podaným návrhom otec maloletej nesúhlasil a žiadal ho zamietnuť. Súčasne otec žiadal, aby súd zaviazal matku na úhradu výživného vo výške 400,- eur.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd konanie o návrhu matky na zmenu striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa z a s t a v u j e.

II. Súd protinávrh otca z a m i e t a.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

3. V odôvodnení uviedol, že nakoľko matka svoj návrh na zmenu striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa zobrala späť v celom rozsahu, súd konanie v tejto časti (o návrhu matky) zastavil.

4. Vo vzťahu k návrhu otca uviedol, že protinávrhu otca nie je možné vyhovieť. Otec sa dožaduje priznať výživné za obdobie spätne ku dňu podania návrhu pred začatím konania. Matkou iniciované konanie bolo dňa 24.03.2022, pričom otec svoj protinárok vzniesol až dňa 10.05.2022. Výdavky na maloletú dcéru navyše nevedel jasne formulovať, uviedol ich len všeobecne. Dôvod, aby súd mohol priznať

výživné späťne ku dňu podania návrhu, je v ustanovení § 77 ods. 1 Zákona o rodine, umožňuje priznať pre maloleté dieťa, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd prvej inštancie však žiaden takýto dôvod nezistil. Súd prvej inštancie mal za to, že otec žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa nepreukázal, dokonca uviedol, že náklady, ktoré mal na dcéru v čase, kedy mala starostlivosť vykonávať matka, uhradil z vlastných finančných prostriedkov, nemusel si finančné prostriedky požičovať. Ako dôvod nesúhlasu otec uviedol, že kategoricky odmieta akýkoľvek ústupok vo vzťahu k matke, nakoľko už jej viackrát ustúpil, pričom si povedal, že už viac jej ustupovať nechce. V tomto ohľade súd prvej inštancie zdôraznil podmienky inštitútu striedavej osobnej starostlivosti, ktorý kladie zvýšené nároky na rodičov. Vzťah rodičov maloletého dieťaťa je mimoriadne konfliktný, rodičia spolu nevedia riadne komunikovať. Z tohto dôvodu im súd prvej inštancie odporučil podrobiť sa poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR X. A. Q., ako aj zúčastniť sa tzv. projektu COCHEM. Súd prvej inštancie záverom zdôraznil, že v prípade ústretovosti otca mohlo dôjsť k obyčajnému jednorazovému posunu intervalov, prípadne jednorazovej zmene dĺžky intervalov oboch rodičov, aby sa vzájomne vykryli rozdielne starostlivosti časov. Otec však voči matke neprejavil toleranciu, ani ústretovosť a matke neumožnil ani náhradný termín prevzatia starostlivosti o dcéru v dobe, kedy mala byť maloletá P. v starostlivosti otca. Zhrnúc doposiaľ uvedené súd prvej inštancie protinávrh otca zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení účastníkov konania

6. Proti tomuto rozsudku v časti výroku II. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletej. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Zdôraznil, že voči matke maloletej bol dostatočne tolerantný a ústretový, jej žiadostiam zakaždým vyhovel, pričom uviedol aj konkrétne prípady jeho ústretovosti. Zdôvodnil, prečo z jeho strany nebola možná zmena intervalov striedavej starostlivosti vo vzťahu k maloletej dcére (zaplatená dovolenka, pracovné povinnosti a iné). Napriek jeho nesúhlasu s výmenou intervalov striedavej osobnej starostlivosti si matka maloletej dcéry neprišla vyzdvihnúť v čase, kedy bola povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o dcéru matka, a teda svojvoľne si zmenila interval striedavej osobnej starostlivosti nerešpektujúc tak rozhodnutie súdu. V ďalšom rozpísal mesačné výdavky na maloleté dieťa v čase, kedy maloletá mala byť v starostlivosti matky, no bola v starostlivosti otca. Poukázal na skutočnosť, že po celú dobu, kedy sa maloletá nepretržite zdržiavala u neho, matka poberala na maloletej dcéru prídavky z H. vo výške 111,50 eur. Prídavky na dieťa slúžia na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a patria alebo sú vyplácané oprávnenej osobe, rodičovi, u ktorého sa dieťa zdržiava, čo v tomto prípade nebolo splnené, nakoľko sa maloletá dcéra zdržiavala nepretržite po dobu 2,5 mesiaca u neho. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti zmeniť v súlade s jeho odvolacím návrhom.

7. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletej. Uviedla, že nie je pravdou, že by otcovi maloletej nevychádzala v ústrety, vždy sa snažila, aby otcova nenávisť voči jej osobe neublížila maloletej dcére, no nestalo sa tak. Poukázala na dôvody, prečo nemohla v uvedených termínoch zabezpečiť starostlivosť maloletej dcéry a žiadala otca o zmenu intervalu. Záverom doplnila, že z dôvodu neústupného konania zo strany otca a ďalších jeho podaní na súd, sa rozhodla skončiť s prácou v H. a pokúsiť si nájsť stále pracovné miesto v okolí X. A. Q.. Prialo by si, aby maloletá P. videla rodičov, ktorí sa dokážu medzi sebou dohodnúť bez zbytočných naťahovaní a dokážu spolu po rozvode normálne komunikovať. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti potvrdiť.

8. K vyjadreniu matky zaslal repliku otec maloletej, ktorý zotrval na svojich doterajších vyjadreniach a v ďalšom sa vyjadril k tvrdeniam matky. K svojmu vyjadreniu priložil aj SMS komunikáciu medzi ním a matkou maloletej. Trvá na tom, že dôvody na zmenu rozhodnutia v jeho napadnutej časti sú dané.

9. K replike otca zaslala dupliku matka maloletej. Zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach a vyjadrila sa k tvrdeniam otca s tým, že taktiež doložila vzájomnú SMS komunikáciu medzi ním a otcom maloletej.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými subjektmi - účastníkmi konania, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon

odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku v jeho napadnutej časti podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím prvej inštancie, pretože bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá. Má za to, že všetky dôvody, ktoré uvádza v odvolaní odvolateľ, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok.

13. Podľa ust. § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

14. Podľa ust. § 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa ust. § 62 ods. 4 a 6 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

16. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchýliť. Rozsudok v jeho napadnutej časti považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

20. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre zamietnutie protinávrhu otca na úhradu výživného zo strany matky vo výške 400,- eur.

21. Odvolateľ nesúhlasí so závermi súdu prvej inštancie, poukazuje na postoj matky, ktorá nerešpektovala dvojtýždňový interval striedavej starostlivosti o mal. P., v dôsledku čoho mu vznikli ďalšie náklady a výdaje súvisiace so zabezpečením starostlivosti o mal. dcéru.

22. V prvom rade odvolací súd zdôrazňuje, že otec si svoj návrh uplatnil ako protinávrh v konaní o návrhu matky na zmenu striedavej starostlivosti. Matka iniciovala predmetné súdne konanie dňa 23.03.2022, protinávrh otca bol súdu prvej inštancie doručený dňa 10.05.2022. Otec sa svojim protinávrhom žiadal, aby súd zaviazal matku maloletej na úhradu výživného za obdobie od 01.03.2022 do 30.04.2022, kedy bola mal. P. v jeho osobnej starostlivosti po dobu dvoch mesiacov, teda v tomto období sa striedavá starostlivosť oboch rodičov nerealizovala.

23. Otec teda žiada, aby mu bolo priznané výživné za obdobie spätne odo dňa začatia konania. Možnosti, kedy súd môže priznať pre mal. dieťa výživné spätne ku dňu podania návrhu, sú v ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine označené ako „dôvody hodné osobitného zreteľa“. Otec vo svojom návrhu však žiadne takéto dôvody neuviedol. Vo všeobecnosti len konštatoval, že po dobu 2 mesiacov sa o mal. dcéru staral len on sám, striedavá starostlivosť sa nerealizovala, a to z dôvodov na strane matky, ktorá svojvoľne nerešpektovala rozhodnutie súdu a platnú úpravu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. P.. Opakovane poukazoval na to, že voči matke maloletej bol dostatočne ústretový, no už nemá záujem jej viac vychádzať v ústrety, najmä za situácie, keď on ju o nič nežiada a dokáže si svoje povinnosti zariadiť tak, aby sa o mal. dcéru v určených intervaloch dokázal postarať. Konkrétne a jasné dôvody, pre ktoré by bolo dôvodné mu priznať výživné spätne, však neformuloval. Už len samotná táto skutočnosť je dostatočná na zamietnutie návrhu otca.

24. Ďalšou skutočnosťou, pre ktorú súd prvej inštancie považoval návrh otca za nedôvodný a dospel k záveru, že je potrebné ho zamietnuť, je to, že otec nielen v samotnom návrhu, ale ani v priebehu celého konania nedokázal jasne a konkrétne špecifikovať výdavky na mal. dcéru, ktoré mu za toto obdobie vznikli. Všetky náklady, ktoré bolo potrebné v súvislosti so starostlivosťou o mal. P. znášať, dokázal otec uhrádzať sám, zo svojich vlastných finančných prostriedkov. Dôvodnosť svojho návrhu videl v tom, že už viac odmieta ustupovať matke a neustále sa jej prispôsobovať. Z obsahu SMS komunikácie medzi rodičmi maloletej je navyše zrejmé, že otec odmietol matke vyjsť v ústrety a jednorazovo si vymeniť intervaly striedavej starostlivosti. Nejednalo by sa pritom o trvalú zmenu, ktorá by výrazne zasiahla do života otca, ale len o krátkodobé zmeny dohodnutých intervalov. Ako súd prvej inštancie správne konštatoval, inštitút striedavej starostlivosti si vyžaduje zvýšené nároky na rodičov, ich vzájomnú komunikáciu a ochotu spolupracovať a vychádzať si vzájomne v ústrety, čo však zo strany otca zjavne splnené nie je, resp. len vo veľmi obmedzenom rozsahu. Z priloženej SMS komunikácie medzi rodičmi mal. P. tiež vyplýva, že otec neumožnil matke, aby mal. dcéru zabezpečovala osobnú starostlivosť v čase, keď prišla v mesiaci marec a apríl na Slovensko z dôvodu, že „tento interval náleží jemu“, neumožnil matke náhradný termín prevzatia starostlivosti o dcéru v čase, keď mala byť v starostlivosti otca. Pokiaľ by otec bol voči matke ústretový a prejavil ochotu jednorazovo si vymeniť interval starostlivosti o mal. dcéru, eventuálne jednorazovo zmeniť dĺžku intervalov oboch rodičov, bolo by možné spoločne vykryť starostlivosť o mal. P. v čase, keď ju poskytoval len otec.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).